

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **L. P.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 8. 2009, č. j. 34 Cad 114/2009 - 16,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 8. 2009, č. j. 34 Cad 114/2009 - 16, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 20. 7. 2009, č. j. 34 Cad 114/2009 - 6, odmítl žalobu žalobce (dále jen „stěžovatele“) proti výše označenému rozhodnutí žalované. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel dne 3. 8. 2009 kasační stížnost, v níž požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti. Na výzvu Krajského soudu v Brně stěžovatel předložil vyplněné potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. V něm uvedl, že pobírá částečný invalidní důchod ve výši 5265 Kč měsíčně, jeho manželka pobírala mzdu ve výši 25 480 Kč za poslední kalendářní čtvrtletí předcházející vyplnění formuláře, přičemž uvedl, že je zatížen dluhem vůči bankovním institucím v celkové výši 400 000 Kč a měsíční náklady na bydlení tvoří pro něho a manželku částku cca 5500 Kč.

Usnesením blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku Krajský soud v Brně stěžovateli zástupce pro řízení o kasační stížnosti neustanovil. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že podle § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, částka životního minima, která se považuje za potřebnou k zajištění

výživy a ostatních základních potřeb stěžovatele a jeho manželky, která s ním žije ve společné domácnosti, činí 5480 Kč. Pokud stěžovatel uvedl svůj příjem a příjem manželky ve shora uvedené výši, převyšuje měsíční příjem stěžovatele a jeho manželky částku jejich životního minima o 19 722 Kč. Z této skutečnosti krajský soud vyvodil, že i s přihlédnutím ke stěžovatelovým dluhům majetkové poměry stěžovatele neodůvodňují úvahu, že by splňoval podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a proto nesplňuje ani podmínky pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti z řad advokátů.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, v níž namítl, že příjem jeho manželky nečiní 25 480 Kč měsíčně, jak ve svém rozhodnutí mylně konstatuje krajský soud, ale pouze 8493 Kč měsíčně. Krajský soud vzal za měsíční výši příjmu stěžovatelovy manželky údaj z potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, který je však vztažen ke kalendářnímu čtvrtletí. Jinak poukázal opětovně na své měsíční náklady na bydlení v celkové výši cca 5500 Kč a na výši svého dluhu.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z kasační stížnosti je možné dovodit, že stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy napadá usnesení krajského soudu pro vady řízení, které mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud za této situace napadené usnesení v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli (žalobci), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Z citace uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, že účastníku lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. V projednávané věci krajský soud dospěl k závěru, že podmínka první splněna nebyla, podmínku druhou konstatoval za naplněnou, neboť v řízení o kasační stížnosti je potřeba zastupování dána samým faktem.

Ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. totiž odkazuje vymezením podmínky pro ustanovení bezplatného zástupce z řad advokátů na ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., podle něhož účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Toto kritérium je tedy odvozeno od objektivní schopnosti či neschopnosti účastníka nést majetkové zatížení spojené s vedením sporu. Tato schopnost či neschopnost je skutkovým zjištěním, které musí být v řízení před soudem postaveno na jisto. Zjištění těchto skutkových okolností rozhodných z hlediska podmínek pro osvobození od soudních poplatků přitom předpokládá povinnost účastníka řízení, který svou majetkovou neschopnost nést náklady sporu namítá, tuto skutečnost tvrdit, a zároveň z ní vyplývá povinnost ji prokázat. Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém usnesení ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který

se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Nezbytným předpokladem posouzení žádosti o ustanovení advokáta soudem pro řízení o kasační stížnosti je tedy především řádně vyplněné potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech žadatele.

V posuzovaném případě krajský soud o úplnosti údajů, které stěžovatel ve svém potvrzení uvedl, v zásadě neměl pochybnosti. Zcela zjevně však ve svém rozhodnutí vycházel ze špatné interpretace skutkových údajů, které stěžovatel v potvrzení uvedl. Celá úvaha krajského soudu stojí na tom, že společný měsíční příjem stěžovatele a jeho manželky přesahuje 30 000 Kč, což je při zohlednění životního minima obou osob částka dalece postačující jak k úhradě předpokládaných stěžovatelem uvedených závazků, tak k obstarání zástupce pro řízení o kasační stížnosti z řad advokátů. Závěr krajského soudu se ovšem odvíjí od skutkového předpokladu, že stěžovatelova manželka pobírá měsíční čistou mzdu ve výši 25 480 Kč. Tento skutkový předpoklad však nemá oporu ve spisu, neboť stěžovatel takovou částku v potvrzení neuvedl. Částku 25 480 Kč uvedl jako čtvrtletní, nikoliv měsíční čistý příjem své manželky. Úvaha soudu tak stojí na skutkovém základě, který nemá oporu ve spisu, a je tak nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení stěžovatelových námitek uplatněných v kasační stížnosti konstatuje, že závěr vyslovený v napadeném usnesení Krajského soudu v Brně se neopírá o skutkový stav, který byl v řízení zjištěn, usnesení tedy trpí vadou, jež by mohla mít za následek jeho nezákonnost. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil jako důvodnou a napadené usnesení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v dalším řízení rozhodne o žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce z řad advokátů na základě skutkových zjištění, jež vyplývají z řízení před krajským soudem, tj. že čistý měsíční příjem stěžovatelovy manželky činil 8493 Kč, nikoliv 25 480 Kč. Krajský soud je právním názorem Nejvyššího správního soudu v dalším řízení vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. listopadu 2009

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně

senátu